

Widzialni.eu

Doświadczenie i umiejętności specjalistów dostępności cyfrowej

INSTYTUCJA CERTYFIKUJĄCA

Fundacja Widzialni

IC

24 maja 2021 r.

Spis treści

Wstęp	3
Twórca stron internetowych w oparciu o WCAG 2.1	4
Audytory dostępności stron internetowych	9
Twórca aplikacji mobilnych	13
Audytory dokumentów cyfrowych	19
Specjalista ds. multimediów	24
Menedżer dostępności wydarzeń	29
Koordinator do spraw dostępności w organizacji	36
Redaktor dokumentów cyfrowych	40
Redaktor stron internetowych	45
Koordinator badań z użytkownikami z niepełnosprawnościami	48

Wstęp

Artur Marcinkowski
Przewodniczący Rady
Fundacji Widzialni

W czasie bumu dostępności cyfrowej pojawia się wiele wątpliwości i pytań dotyczących określenia kompetencji audytorów dostępności cyfrowej, twórców stron internetowych i aplikacji mobilnych w oparciu o WCAG 2.1, koordynatorów dostępności, organizatorów dostępnych wydarzeń, redaktorów stron internetowych. W związku z tym, jako Instytucja Certyfikująca, oddajemy w Państwa ręce opracowanie przygotowane na podstawie opisów kwalifikacji w ramach Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (ZSK). Opisy wskazują jakim doświadczeniem i umiejętnościami powinien charakteryzować się ekspert z zakresu dostępności.

Współczesny proces zdobywania umiejętności i kompetencji opiera się nie tylko na formalnym wykształceniu potwierdzonym świadectwem szkolnym lub tytułem naukowym. Obecnie proces ten towarzyszy nam przez całe życie, a umiejętności zdobywamy podczas kursów, szkoleń, bazując na własnym doświadczeniu oraz samokształceniu. Zintegrowany System Kwalifikacji daje możliwość formalnego potwierdzenia umiejętności i wiedzy, zdobytych w trakcie samodzielnego uczenia się. Zapewnia także dostęp do listy obecnych na rynku kwalifikacji. Pełna lista kwalifikacji funkcjonujących w ramach ZSK znajduje się w publicznej bazie danych – Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji (ZRK).

Fundacja Widzialni jest instytucją certyfikującą, czyli podmiotem z uprawnieniami nadanymi przez właściwego ministra do nadawania określonych kwalifikacji rynkowych włączonych do ZSK, do wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji.

Życzę udanej lektury!

Artur Marcinkowski

Przewodniczący Rady Fundacji Widzialni
Szef projektu włączającego nowe kwalifikacje

Twórca stron internetowych w oparciu o WCAG 2.1

Skrócona nazwa kwalifikacji:

WCAG – Webmaster

Pełna nazwa kwalifikacji:

**Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content
Accessibility Guidelines) przy tworzeniu
i dostosowywaniu stron internetowych**

Doświadczenie:

- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności stron internetowych lub równoważnym związanym z dostępnością cyfrową stron internetowych,
- przeprowadził minimum 100 audytów dostępności stron www,
- posiada udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności stron internetowych,
- posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie tworzenia stron internetowych zgodnych ze standardem WCAG w ostatnich 3 latach.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Omawianie zagadnień związanych ze standardem WCAG w obszarze dostępności stron internetowych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się wiedzą z zakresu dostępności stron internetowych zgodnie z WCAG	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności cyfrowej (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną, wzroku, słuchu, intelektualną oraz osób starszych);– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp);– omawia zasady dostępności stron internetowych;– podaje przykłady sytuacji, w których wymagane będzie stworzenie wersji kontrastowej strony internetowej, posiadającej taką samą zawartość i funkcjonalność jak wersja graficzna;– wymienia i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu włączenia cyfrowego i dostępności cyfrowej.
Omawia zagadnienia dotyczące narzędzi dostępności stron internetowych zgodnie z WCAG	<ul style="list-style-type: none">– omawia przykłady narzędzi stosowanych do badania dostępności stron www;– dobiera narzędzia do kryteriów sukcesu zawartych w standardzie WCAG.

Zestaw efektów uczenia się:	02. Tworzenie stron internetowych zgodnych ze standardem dostępności WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Tworzy informacje i komponenty stron internetowych dostępne dla użytkownika	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje elementy graficzne strony internetowej w tekście alternatywnym; – umieszcza multimedia wykorzystując odtwarzacze dostępne dla osób niepełnosprawnych, zwłaszcza pod kątem osób korzystających wyłącznie z klawiatury oraz niewidomych użytkowników czytników ekranu; – ustala wygląd odnośników zamieszczonych w treściach artykułów tak, aby odróżniały się od pozostałego tekstu poprzez stosowanie dodatkowych wyróżnień np. podkreślenie; – tworzy treści, których kontrast w stosunku do tła wynosi co najmniej 4,5:1; – tworzy szablon serwisu internetowego umożliwiający powiększenie czcionki do 200% przy zachowaniu zawartości i funkcjonalności strony www; – przedstawia informacje tekstowe za pomocą tekstu, a nie np. grafiki.
Tworzy semantyczną strukturę strony internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – ustala w kodzie HTML nagłówki w prawidłowej hierarchii; – stosuje tabele wraz z określeniem ich tytułu i komórek nagłówkowych; – tworzy mechanizmy nawigacyjne, jak np. grupy odnośników za pomocą list; – ustala logiczną i intuicyjną kolejność nawigacji oraz czytania, poprzez zapisy w kodzie HTML.
Tworzy funkcjonalne komponenty strony internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy nawigację wykorzystującą jedynie klawiaturę; – tworzy widoczny fokus; – tworzy mechanizmy zatrzymania informacji, które są automatycznie przesuwane i widoczne dłużej niż 5 sekund lub automatycznie się aktualizują; – tworzy menu służące do przeskoczenia, bez przeładowania strony, do istotnych treści serwisu za pomocą kotwic („skip links”);

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Tworzy funkcjonalne komponenty strony internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy unikalne tytuły dla wszystkich podstron serwisu www; – tworzy odnośniki będące częścią nawigacji, jak np. rozwinięcia artykułów („więcej”, „czytaj więcej”) tak, aby były uzupełnione o dodatkową treść; – tworzy inne sposoby odnalezienia informacji, jak np. mapa strony, wyszukiwarka.
Tworzy zrozumiałą treść strony internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje główny język dokumentu adekwatny do wersji językowej; – oznacza w kodzie HTML treści występujące w języku obcym; – tworzy mechanizmy pozwalające na ostrzeganie o otwieraniu się wybranych stron w nowym oknie lub karcie przeglądarki; – zaopatruje w odpowiednie atrybuty ARIA dynamiczne zmiany treści, jak np. komunikaty w okienkach dialogowych, ostrzeżenia, itp. (odbywające się bez przeładowania strony); – stosuje etykiety do wszystkich pól formularzy; – tworzy komunikaty tekstowe, które jednoznacznie informują o błędach lub sukcesie po próbie wysłania formularza;
Tworzy rzetelny kod HTML	<ul style="list-style-type: none"> – używa kodu HTML zgodnie z jego specyfikacją; – implementuje rozwiązania WAI-ARIA w kodzie HTML zgodnie ze specyfikacją;
Zestaw efektów uczenia się:	03. Monitorowanie serwisu pod kątem standardu dostępności WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Stosuje automatyczne narzędzia do monitorowania serwisu	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera narzędzia do sprawdzania serwisu; – sprawdza kontrast treści strony internetowej; – sprawdza poprawność kodu HTML; – sprawdza strukturę strony internetowej; – identyfikuje błędy na podstawie zachowań czytnika ekranu (np. NVDA, VoiceOver, JAWS). – identyfikuje błędy wskazane przez narzędzia walidujące.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Diagnostuje problemy z dostępnością strony internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje problemy w zakresach: <ul style="list-style-type: none"> – semantycznej struktury strony internetowej; – zrozumiałości treści i komunikatów strony internetowej; – możliwości obsługi strony internetowej za pomocą klawiatury; – poprawności użycia elementów graficznych i opisów alternatywnych; – responsywności strony internetowej; – występowania ruchomych elementów treści; – występowania zabezpieczeń CAPTCHA (np. kody obrazkowe); – poprawności zastosowania atrybutów WAI-ARIA; – tworzy listę problemów według ich ważności.
Zestaw efektów uczenia się:	04. Usuwanie problemów związanych z dostępnością strony internetowej
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Sporządza rozwiązania dla kodu HTML	<ul style="list-style-type: none"> – wdraża konkretne rozwiązania w kodzie HTML w odnalezionym problemie; – testuje rozwiązania w przeglądarkach internetowych; – testuje rozwiązania w czytnikach ekranu.
Sporządza rozwiązania dla kodu CSS	<ul style="list-style-type: none"> – wdraża konkretne rozwiązania w kodzie CSS w odnalezionym problemie; – testuje rozwiązania w przeglądarkach internetowych; – testuje rozwiązania w czytnikach ekranu.
Sporządza rozwiązania dla kodu JavaScript	<ul style="list-style-type: none"> – wdraża konkretne rozwiązania w kodzie JavaScript w odnalezionym problemie; – testuje rozwiązania w przeglądarkach internetowych; – testuje rozwiązania w czytnikach ekranu.
Sporządza rozwiązania dla WAI-ARIA	<ul style="list-style-type: none"> – wdraża konkretne rozwiązania w kodzie WAI-ARIA w odnalezionym problemie; – testuje rozwiązania w przeglądarkach internetowych; – testuje rozwiązania w czytnikach ekranu.

Audytor dostępności stron internetowych

Skrócona nazwa kwalifikacji:

Audytor dostępności stron internetowych

Pełna nazwa kwalifikacji:

**Audytowanie dostępności stron internetowych
zgodnie ze standardem WCAG**

Doświadczenie:

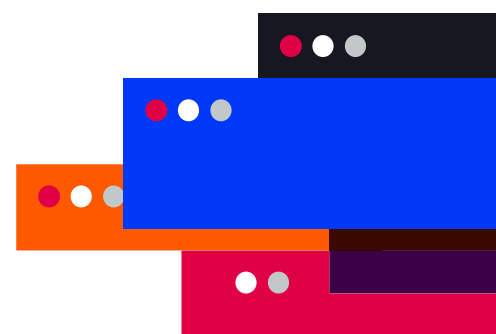
- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności stron internetowych lub równoważnym związanym z dostępnością cyfrową stron internetowych,
- przeprowadził minimum 100 audytów dostępności stron internetowych,
- posiada udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej,
- posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie audytowania stron internetowych zgodnych ze standardem WCAG w ostatnich 3 latach.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Posługiwanie się wiedzą z zakresu standardu WCAG w obszarze dostępności stron internetowych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się wiedzą z zakresu dostępności stron internetowych zgodnie z WCAG	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności stron internetowych (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną, wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych);– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp);– omawia zasady dostępności stron internetowych;– podaje przykłady sytuacji, w których wymagane będzie stworzenie wersji kontrastowej strony www posiadającej taką samą zawartość i funkcjonalność jak wersja graficzna;– wymienia i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu włączenia cyfrowego i dostępności cyfrowej;– omawia przykłady narzędzi stosowanych do badania dostępności stron internetowych;– dobiera narzędzia do kryteriów sukcesu zawartych w standardzie WCAG.

Zestaw efektów uczenia się:	02. Badanie serwisu www narzędziami automatycznymi
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Analizuje serwis poddawany sprawdzaniu pod kątem technicznym	<ul style="list-style-type: none"> – zbiera informacje dotyczące przeznaczenia, zawartości i obszerności serwisu poprzez jego eksplorację, – określa zastosowane w serwisie technologie, – rozpoznaje zastosowane w serwisie kluczowe funkcje i strony, – tworzy listę reprezentatywnych podstron do dalszego badania.
Stosuje narzędzia automatyczne do sprawdzania dostępności serwisu	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera narzędzia automatyczne do konkretnych zadań (m.in. analizy kontrastu, formularzy, nagłówków, struktury), – wykonuje badanie wybranymi narzędziami, – omawia wyniki badania.
Określa kluczowe elementy strony www do badania eksperckiego	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza elementy interfejsu z wykorzystaniem różnych przeglądarek internetowych, – typuje kolejne elementy serwisu www do dalszego sprawdzania, – planuje wstępne scenariusze do badania z użytkownikami.
Zestaw efektów uczenia się:	03. Badanie eksperckie serwisu www
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Ocenia dostępność multimediiów umieszczonych na stronie internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia elementy dekoracyjne i informacyjne, – ocenia konieczność stosowania alternatyw tekstowych dla nagrań dźwiękowych, napisów i audiodeskrypcji w filmach oraz tłumaczeń na język migowy, – weryfikuje poprawność użycia dźwięku odtwarzanego automatycznie, – ocenia jakość nagrań dźwiękowych.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Ocenia dostępność formularzy umieszczonych na stronie internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza poprawność formularzy stosowanych w serwisie, – weryfikuje zachowanie wprowadzonych danych w formularzu, – sprawdza możliwości wspomagania użytkownika poprzez sugerowanie poprawnych wartości w formularzu.
Ocenia dostępność funkcji strony internetowej	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia możliwość obsługi wszystkich funkcji serwisu za pomocą klawiatury; – ocenia serwis pod względem wizualnym (kontrast, powiększanie tekstu itp.); – ocenia poprawność techniczną i semantyczną; – ocenia system nawigacji; – ocenia zrozumiałość opublikowanych treści weryfikując użycie trudnych słów, zwrotów i konstrukcji językowych.
Zestaw efektów uczenia się:	04. Przygotowanie raportu z audytu z rekomendacjami poprawy błędów
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Tworzy raport zgodny z WCAG w edytorze tekstowym umożliwiającym formatowanie tekstu	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zestawy stylów; – ustala krój i rozmiar czcionki tekstu; – ustala kolorystykę kluczowych elementów jak np. wygląd tytułu, nagłówków, tabel itp.; – określa kolejność informacji w raporcie.
Wypełnia raport opisami odnalezionych problemów	<ul style="list-style-type: none"> – przypisuje odnalezione problemy do kryteriów sukcesu WCAG; – opisuje odnalezione problemy; – proponuje sposoby rozwiązania problemów; – klasyfikuje ważność odnalezionych problemów.

Twórca aplikacji mobilnych

Skrócona nazwa kwalifikacji:

Mobile developer

Pełna nazwa kwalifikacji:

Wykorzystanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) przy tworzeniu i dostosowywaniu aplikacji mobilnych

Doświadczenie:

- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności stron internetowych/aplikacji mobilnych lub równoważnym związanym z dostępnością stron i aplikacji mobilnych,
- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie w zakresie tworzenia aplikacji mobilnych,
- przeprowadził minimum 30 audytów dostępności aplikacji mobilnych,
- posiada udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej,
- posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie tworzenia aplikacji mobilnych w ostatnich 3 latach.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Omawianie zagadnień związanych ze standardem WCAG w obszarze dostępności aplikacji mobilnych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Omawia specyfikę dostępu do aplikacji mobilnych dla użytkowników o indywidualnych potrzebach	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną, wzroku, słuchu, intelektualną oraz osób starszych);– wymienia narzędzia i funkcje urządzeń mobilnych wspierające dostęp użytkowników o indywidualnych potrzebach do aplikacji mobilnych;– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp).
Omawia standard dostępności WCAG	<ul style="list-style-type: none">– przytacza kryteria sukcesu standardu WCAG w zakresie percepcji, funkcjonalności, zrozumiałości i rzetelności;– wskazuje kryteria sukcesu WCAG odnoszące się do aplikacji mobilnych.

Zestaw efektów uczenia się:	02. Wykorzystanie standardu dostępności WCAG przy tworzeniu aplikacji mobilnych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Wykorzystuje elementy programowania wspierające dostępność aplikacji mobilnych	<ul style="list-style-type: none"> – wykorzystuje elementy strukturalne, jak przyciski, nagłówki, linki, obrazki, elementy formularzy; – wykorzystuje funkcje, klasy i właściwości związane z dostępnością w danym języku programowania; – ustala sekwencję nawigacji dla użytkowników mających włączoną aplikację czytającą ekran; – zarządza fokusem po interakcji użytkownika przenosząc go na odpowiednie elementy zgodnie z wykonaną akcją użytkownika; – grupuje elementy i treści, tak by były przetwarzane przez aplikacje czytające jako jeden element; – wstawia elementy nawigacyjne unikając mało znaczących treści jak: „więcej”, „czytaj więcej”, „zobacz” etc.; – usuwa zbędne elementy i treści z przetwarzania przez aplikacje czytające.
Zapewnia alternatywy tekstowe dla elementów graficznych/ multimedialnych	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy graficzne wymagające opisów alternatywnych; – definiuje opisy alternatywne do wszystkich tego wymagających elementów graficznych (np. zdjęć) odpowiednio do ich zawartości; – tworzy alternatywy tekstowe do map, wykresów, schematów; – dołącza transkrypcje tekstowe do materiałów audiowizualnych; – tworzy opisy animacji dziejących się na ekranie; – dołącza napisy do treści multimedialnych tego wymagających.
Stosuje dostępne elementy graficzne i tekstowe	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia informacje tekstowe za pomocą tekstu, a nie obrazów/grafiki tekstu; – ustala minimalny próg wielkości elementów interakcyjnych;

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Stosuje dostępne elementy graficzne i tekstowe	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje minimalny współczynnik kontrastu tła i tekstu/ elementów nawigacyjnych na poziomie wymaganym przez WCAG; – wstawia przycisk pozwalający na włączenie trybu kontrastowego aplikacji bez ingerencji w ustawienia systemowe; – tworzy alternatywy dla elementów, których zrozumienie wymaga jednego zmysłu.
Formułuje komunikaty dla użytkowników aplikacji zgodne z zasadami WCAG	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy komunikaty błędów przekazywanych użytkownikowi aplikacji podczas wysyłania formularzy; – tworzy informacje opisujące sukces lub niepowodzenie wykonania operacji po interakcji użytkownika; – formułuje zwięzłe i jednoznaczne dodatkowe komunikaty dostępne jedynie dla aplikacji czytających zawartość ekranu; – tworzy dynamiczne treści elementów strukturalnych i nawigacyjnych odczytywanych przez aplikacje czytające ekran w zależności od wykonanej interakcji użytkownika posługującego się aplikacją czytającą ekran.
Wykorzystuje automatyczne narzędzia wspierające tworzenie dostępnych aplikacji mobilnych	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje narzędzia do automatycznych testów dostępności podczas tworzenia aplikacji; – gromadzi wyniki przedstawiane przez automatyczne testy dostępności; – poprawia błędy wskazywane przez narzędzia do automatycznych testów dostępności.
Ustala wymagania sprzętowe i systemowe dla aplikacji mobilnych związane z dostępnością	<ul style="list-style-type: none"> – ustala wymagania sprzętowe związane z wykorzystaniem użytych funkcji, klas i właściwości języka programowania; – ustala wymagania systemowe związane z wykorzystaniem użytych funkcji, klas i właściwości języka programowania.

Zestaw efektów uczenia się:	03. Sprawdzanie gotowych aplikacji mobilnych pod kątem zgodności z WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Wskazuje błędy związane z dostępnością aplikacji mobilnych	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje błędy aplikacji mobilnej z wykorzystaniem aplikacji czytającej ekran; – sprawdza spełnienie minimalnych wymagań kontrastu w symulatorach/emulatorach urządzeń; – stwierdza przekazywanie informacji użytkownikowi aplikacji za pomocą innych sposobów niż jedynie kolor; – potwierdza możliwość szybkiego wyłączenia dźwięku aplikacji; – potwierdza możliwość zatrzymania automatycznie przewijających się treści; – potwierdza brak migających elementów aplikacji mogących spowodować ataki padaczki; – potwierdza dodanie treści i tekstów alternatywnych do elementów graficznych i multimedialnych tego wymagających; – sprawdza poprawność zastosowanej typografii i czytelność informacji; – sprawdza jednolitość nawigacji w warstwie strukturalnej i graficznej całej aplikacji; – sprawdza błędy językowe w komunikatach przekazywanych użytkownikowi aplikacji; – tworzy listę błędów związanych z dostępnością aplikacji mobilnej.
Wykorzystuje aplikacje nadrzędne (systemowe) wspierające dostępność	<ul style="list-style-type: none"> – włącza dodatkowe aplikacje systemowe wspierające dostępność; – używa gestów nawigacyjnych przy włączonych aplikacjach systemowych wspierających dostępność.
Testuje aplikację na urządzeniach mobilnych	<ul style="list-style-type: none"> – testuje aplikację na urządzeniach z różnymi rozmiarami ekranu; – testuje aplikację na urządzeniach z różnymi wersjami systemów operacyjnych;

Zestaw efektów uczenia się:	04. Dostosowywanie aplikacji mobilnych do standardu dostępności WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Poprawia błędy w aplikacjach mobilnych	<ul style="list-style-type: none"> – poprawia błędy w elementach strukturalnych aplikacji; – poprawia minimalny współczynnik kontrastu treści aplikacji zgodnie z WCAG; – ustala poprawną kolejność fokusa elementów nawigacyjnych i treści; – określa poprawną kolejność fokusa po interakcji użytkownika aplikacji; – poprawia błędy językowe w komunikatach przekazywanych użytkownikowi aplikacji; – poprawia błędy w komunikatach odczytywanych przez aplikacje czytające ekran.
Poprawia elementy graficzne i multimedialne przenoszące znaczenie w warstwie semantycznej	<ul style="list-style-type: none"> – uzupełnia treści alternatywne elementów graficznych, które tego wymagają; – dodaje treści alternatywne do złożonych obiektów graficznych, takich jak mapy, wykresy, schematy itp.; – dodaje alternatywy tekstowe dla treści multimedialnych, które tego wymagają; – dodaje napisy do treści multimedialnych, które tego wymagają.
Rozwiązuje problemy związane z dostępnością	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza dokumentację techniczną i formułuje wnioski dotyczące rozwiązania problemów związanych z dostępnością w danym języku programowania; – formułuje własne sposoby rozwiązania problemów związanych z dostępnością, nieopisanych w dokumentacji technicznej języka programowania.

Audytor dokumentów cyfrowych

Skrócona nazwa kwalifikacji:

WCAG – Audytor dokumentów cyfrowych

Pełna nazwa kwalifikacji:

**Audytowanie dokumentów cyfrowych w oparciu
o standard WCAG**

Doświadczenie:

- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności cyfrowej lub równoważnym związanym z dostępnością dokumentów cyfrowych,
- przeprowadził minimum 40 audytów dostępności dokumentów cyfrowych,
- posiada udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej,
- posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie tworzenia dostępnych dokumentów cyfrowych w ostatnich 3 latach.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Omawianie zagadnień związanych ze standardem WCAG oraz przepisami i dobrymi praktykami w obszarze audytowania dokumentów cyfrowych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Omawia specyfikę dostępności dokumentów cyfrowych	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności cyfrowej (m.in. osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu, intelektualną oraz osób starszych);– wymienia narzędzia wspierające dostęp użytkowników o indywidualnych potrzebach do dokumentów cyfrowych;– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp);– omawia skutki błędów z dostępem do dokumentu wśród osób z niepełnosprawnościami.
Omawia standard dostępności WCAG	<ul style="list-style-type: none">– przytacza kryteria sukcesu standardu WCAG w zakresie percepcji, funkcjonalności, zrozumiałości i rzetelności;– wskazuje kryteria sukcesu WCAG odnoszące się do dokumentów cyfrowych.
Omawia przepisy w zakresie dostępności dokumentów cyfrowych	<ul style="list-style-type: none">– wymienia przepisy w zakresie dostępnych dokumentów cyfrowych uwzględniających specyfikę instytucji, w której prowadzony jest audyt;– wskazuje dobre praktyki i zalecenia dla poszczególnych rynków objętych regulacjami związanymi z obowiązkiem zapewnienia dostępności dokumentów cyfrowych.

Zestaw efektów uczenia się:	02. Rozróżnianie edytorów tekstu i programów DTP oraz posługiwanie się programami asystującymi, automatycznymi walidatorami dostępności dokumentów cyfrowych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Rozróżnia edytory tekstowe i programy DTP	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje edytory tekstowe i programy DTP pozwalające na tworzenie dostępnych dokumentów cyfrowych; – charakteryzuje narzędzia edytorów tekstowych i programów DTP pozwalających na tworzenie elementów strukturalnych dokumentów cyfrowych; – charakteryzuje narzędzia do dodawania treści alternatywnych do elementów graficznych w edytorach tekstowych i programach DTP.
Stosuje programy asystujące	<ul style="list-style-type: none"> – posługuje się programami asystującymi wykorzystywanymi w różnych systemach operacyjnych desktopowych i mobilnych; – posługuje się skrótami klawiaturowymi programów czytających pozwalającymi na sprawniejszą nawigację w dokumencie cyfrowym; – stosuje gesty nawigacyjne aplikacji czytających ekran na urządzeniach mobilnych.
Używa programów umożliwiających zbadanie dostępności dokumentu cyfrowego	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przykłady automatycznych narzędzi walidujących dostępność dokumentów cyfrowych; – używa automatycznych narzędzi walidujących dostępność dokumentów cyfrowych; – interpretuje błędy wskazywane przez automatyczne narzędzia sprawdzające dostępność; – kontroluje poprawność kontrastu treści i tła korzystając z manualnych programów sprawdzających minimalny współczynnik kontrastu zgodny ze standardem WCAG.

Zestaw efektów uczenia się:	03. Sprawdzanie zgodności dokumentów cyfrowych ze standardem WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Weryfikuje dostępność dokumentów w edytorach tekstowych i programach DTP	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza obecność elementów strukturalnych dokumentów; – sprawdza poprawność elementów strukturalnych dokumentów; – sprawdza obecność treści alternatywnych dla wszystkich elementów graficznych przenoszących znaczenie w warstwie semantycznej tj. ilustracji, zdjęć, map, wykresów lub schematów; – sprawdza poprawność treści alternatywnych dla wszystkich elementów graficznych przenoszących znaczenie w warstwie semantycznej tj. ilustracji, zdjęć, map, wykresów lub schematów; – potwierdza jednoznaczność treści odnośników; – stwierdza adekwatność użycia typografii oraz czytelność informacji; – stwierdza poprawność wykorzystania elementów formularzy osadzonych w dokumencie cyfrowym; – sprawdza poprawność wyróżnienia treści; – określa poziom zrozumienia treści w programach do mierzenia mglistości tekstu.
Weryfikuje dostępność dokumentów w edytorach plików PDF	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza poprawność i istnienie struktury znaczników oraz ich zawartość; – sprawdza poprawność ustawienia języka dokumentu i treści; – potwierdza poprawność tytułu w metadanych dokumentu; – sprawdza elementy strukturalne, ich integralność oraz zasadność użycia; – sprawdza zgodność odczytu treści przez program czytający z treścią widoczną na ekranie.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Przygotowuje raport zgodności dokumentu cyfrowego ze standardem WCAG	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje błędy i proponuje sposoby ich poprawy w edytorach tekstowych; – wskazuje błędy i proponuje sposoby ich poprawy w programach DTP; – wskazuje błędy i proponuje sposoby ich poprawy w edytorach plików PDF.

Specjalista ds. multimediów

Skrócona nazwa propozycji kwalifikacji:

WCAG – specjalista ds. multimediów

Pełna nazwa propozycji kwalifikacji:

Organizowanie usług dostosowywania multimediów do standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) z podstawowymi umiejętnościami ich dostosowania dla osób z indywidualnymi potrzebami

Doświadczenie:

- udokumentowane minimum pięcioletnie doświadczenie w zakresie zapewniania dostępności multimediów zgodnie ze standardem WCAG,
- udokumentowane minimum pięcioletnie doświadczenie (minimum 50 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności multimediów zgodnie ze standardem WCAG,
- wykształcenie wyższe humanistyczne,
- posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie zapewniania dostępności multimediów zgodnie ze standardem WCAG w ostatnich 3 latach.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Omawianie zagadnień związanych ze standardem WCAG i przepisami prawa w zakresie dostępności multimediów
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się wiedzą z zakresu przepisów prawa, standardu WCAG związanych z dostępnością multimediów	<ul style="list-style-type: none">– wyjaśnia i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu wykluczenia cyfrowego i dostępności cyfrowej;– charakteryzuje indywidualne potrzeby odbiorców multimediów w zakresie dostępności cyfrowej;– omawia krajowe i międzynarodowe regulacje prawne z zakresu dostępności cyfrowej multimediów;– charakteryzuje różne sposoby dostosowania treści multimediów zgodnie ze standardem WCAG (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp, transkrypcja, deskrypcja);– charakteryzuje wymagania dotyczące dostępności multimediów na każdym poziomie WCAG.
Omawia podstawowe zasady dostępności multimediów	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje typy (audio, wideo, audio-wideo) i rodzaje (np. nagranie debaty, wystąpienia, krótki reportaż) multimediów umieszczanych na stronach internetowych;– omawia zasady tworzenia dostępności treści multimediów (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp, transkrypcja, deskrypcja);– przedstawia zasady dostosowywania multimediu na każdym etapie jego tworzenia (m.in. scenariusza, narracji, doboru środków realizacji).

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Omawia zasady organizacyjno-prawne w zakresie organizowania dostępności multimedialnych	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady podpisywania umów o dzieło i zleceń z wykonawcami; – omawia zasady nabywania i zbywania praw autorskich w zakresie multimedialnych; – omawia zasady udzielania licencji w zakresie multimedialnych; – omawia zasady wykorzystania wizerunku tłumaczy w multimedialnych.
Zestaw efektów uczenia się:	02. Tworzenie napisów i audiodeskrypcji do multimedialnych na poziomie podstawowym
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Analizuje multimedialne pod kątem dostępności	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia zasadność i możliwość zastosowania rodzaju dostosowania multimedialnego (m.in. audiodeskrypcji, języka migowego, napisów, audionapisów, audiowstępu, transkrypcji, deskrypcji); – wybiera rodzaje dostosowania multimedialnego zgodnie ze standardem WCAG.
Przygotowuje napisy dla niesłyszących na poziomie podstawowym	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje transkrypcję ścieżki dźwiękowej; – przygotowuje opisy dźwięków; – wyznacza identyfikatory postaciom; – uzupełnia transkrypcję lub listę dialogową o opisy dźwięków i identyfikatory postaci; – dzieli tekst na wiersze i napisy w oprogramowaniu do tworzenia napisów; – rozstawia tekst napisów w oprogramowaniu do tworzenia napisów; – synchronizuje napisy z obrazem w oprogramowaniu do tworzenia napisów; – sprawdza ostateczny plik wideo z napisami (m.in. synchronizację) i koryguje ewentualne błędy.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Przygotowuje skrypt audiodeskrypcji na podstawowym poziomie	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera treści do opisu; – przygotowuje słownik potrzebnych zwrotów; – opracowuje i redaguje skrypt audiodeskrypcji w edytorze tekstowym; – omawia zasady nagrania lektora i montażu audiodeskrypcji; – sprawdza ostateczny plik wideo z audiodeskrypcją (m.in. jakość nagrania dźwięku) i koryguje ewentualne błędy.
Ocenia potrzebę użycia innych form dostępności multimedialnych	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia potrzebę udźwiękowienia napisów graficznych; – ocenia potrzebę nagrania lektora do multimedialnych w obcym języku, w których tłumaczenie odbywa się w postaci napisów; – stosuje zasady kontrastu (m.in. sposób wyświetlania napisów).
Umieszcza multimedialne w odtwarzaczu (playerze)	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje odtwarzacze (playery) dostępne dla osób z niepełnosprawnością (np. YouTube); – opisuje linki i elementy graficzne w tekście alternatywnym; – tworzy deskrypcję multimedialnego; – tworzy treści z zachowaniem zasad kontrastu; – oznacza multimedialne zgodnie z usługami jakie posiada; – sprawdza działanie napisów z multimedialnym po zamieszczeniu w playerze i koryguje ewentualne błędy.
Zestaw efektów uczenia się:	03. Organizowanie usług dostosowywania multimedialnych do standardu WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Omawia przygotowanie napisów dla niesłyszących	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje multimedialne pod kątem przygotowania napisów dla niesłyszących; – wskazuje techniczne sposoby dostarczenia napisów dla niesłyszących; – przedstawia specyfikację zamówienia napisów dla niesłyszących; – sprawdza przygotowany plik z napisami i wskazuje błędy w zamawianym produkcie.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Omawia dostarczenie audiodeskrypcji	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje multimedium pod kątem stosowania audiodeskrypcji; – wskazuje techniczne sposoby dostarczenia audiodeskrypcji; – przedstawia specyfikację zamówienia audiodeskrypcji; – sprawdza przygotowaną audiodeskrypcję i wskazuje błędy w zamawianym produkcie.
Omawia procedury koordynacji tłumaczenia na język migowy	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera język migowy do potrzeb odbiorców; – omawia zasady organizacji nagrania tłumaczenia migowego; – omawia zasady współpracy z tłumaczami i studiem nagrań; – przedstawia specyfikację zamówienia tłumaczenia na język migowy i jego montażu; – sprawdza przygotowane tłumaczenie na język migowy i wskazuje błędy w zamawianym produkcie.

Menedżer dostępności wydarzeń

Skrócona nazwa propozycji kwalifikacji:

Menedżer dostępności wydarzeń

Pełna nazwa propozycji kwalifikacji:

Stosowanie standardów dostępności i dobrych praktyk w procesie organizowania wydarzenia, umożliwiającym uczestnictwo osób z indywidualnymi potrzebami

Doświadczenie:

- zorganizował minimum 10 dostępnych wydarzeń z zastosowaniem minimum 3 usług dostępnościowych,
- posiada wyższe wykształcenie – kwalifikacja pełna z poziomem 7 PRK,
- udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 20 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności wydarzeń,
- udokumentowane doświadczenie w zakresie udostępniania wydarzeń (minimum 5 wydarzeń) dla osób z indywidualnymi potrzebami w ostatnich 3 latach.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Omawianie zagadnień z zakresu standardów dostępności i przepisów prawa
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Postępuje się wiedzą ogólną z zakresu dostępności	<ul style="list-style-type: none">– rozróżnia i omawia potrzeby uczestników w zakresie standardów dostępności (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną lub krótkotrwałymi problemami w poruszaniu się, wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych, rodziców/opiekunów);– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp);– wymienia i charakteryzuje sprzęt potrzebny do zapewniania dostępności wydarzenia (np. pętla indukcyjna);– wymienia i definiuje różne formy dostępności architektonicznej;– definiuje podstawowe pojęcia z zakresu włączenia cyfrowego i dostępności cyfrowej;– wymienia i definiuje różne formy adaptacji materiałów dla uczestników (m.in. brajl, łatwy tekst, wysoki kontrast);– wymienia i omawia przepisy prawa krajowego i międzynarodowego oraz inne regulacje z zakresu dostępności.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się wiedzą z zakresu prawa potrzebną przy zapewnianiu dostępności wydarzeń	<ul style="list-style-type: none"> – omawia typy umów z dostawcami usług dostępnościowych; – omawia zasady ochrony praw autorskich; – omawia zasady udzielania licencji; – omawia zasady wykorzystania wizerunku tłumacza; – omawia regulacje RODO dotyczące udziału w dostępnym wydarzeniu.
Posługuje się wiedzą dotyczącą zasad i narzędzi dostępności	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zasady komunikacji i savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami; – omawia zasady asysty dla różnych grup uczestników z niepełnosprawnościami; – omawia formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp); – omawia zasady dostępności architektonicznej; – omawia zasady dostępności cyfrowej; – omawia formy adaptacji materiałów służących realizacji wydarzenia (m.in. brajl, łatwy tekst, wysoki kontrast); – omawia techniczne sposoby zapewnienia usług dostępnościowych; – omawia zasady współpracy z dostawcami usług związanych z realizacją wydarzenia.
Zestaw efektów uczenia się:	02. Stosowanie zasady dostępności przestrzeni
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Ocenia dostępność architektoniczną w miejscu planowanego wydarzenia	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza dostępność architektoniczną obiektu (np. kasy, recepcji, sceny, widowni, toalet, oświetlenia, mebli, przestrzeni); – identyfikuje obszary wymagające zwiększenia stopnia dostępności architektonicznej; – sugeruje możliwości wprowadzenia usprawnień; – decyduje o możliwości organizacji wydarzenia w obiekcie lub proponuje inne miejsce.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Ocenia dostępność transportu w miejscu planowanego wydarzenia	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza, czy transport publiczny w miejscu planowanego wydarzenia spełnia standardy dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami; – sprawdza, czy parkingi w miejscu planowanego wydarzenia spełniają standardy dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami; – identyfikuje obszary wymagające zwiększenia stopnia dostępności transportu dla osób z indywidualnymi potrzebami; – decyduje o możliwości skorzystania z transportu publicznego lub proponuje alternatywy.
Ocenia dostępność informacji o przestrzeni planowanego wydarzenia	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza, czy informacja o przestrzeni w miejscu planowanego wydarzenia spełnia standardy dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami (np. oznaczenia, mapy, informacje); – identyfikuje obszary wymagające zwiększenia stopnia dostępności informacji dla osób z indywidualnymi potrzebami; – sugeruje możliwości wprowadzenia usprawnień dla osób z indywidualnymi potrzebami.
Zestaw efektów uczenia się:	03. Stosowanie zasady dostępności cyfrowej
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Analizuje podstawowe elementy dostępności stron internetowych związanych z wydarzeniem	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza dostępność strony internetowej za pomocą walidatorów; – testuje stronę internetową z wykorzystaniem czytnika ekranu; – wskazuje błędy w podstawowej dostępności strony www.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Analizuje podstawowe elementy dostępności aplikacji związanych z wydarzeniem	<ul style="list-style-type: none"> – testuje działanie aplikacji na urządzeniach mobilnych w trybie voice over; – wskazuje błędy w podstawowej dostępności aplikacji dla osób z indywidualnymi potrzebami.
Zestaw efektów uczenia się:	04. Zapewnienie dostępności wydarzenia dla osób z niepełnosprawnością wzroku i obcojęzycznych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Organizuje dostarczenie audiodeskrypcji	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje poszczególne elementy wydarzenia pod kątem stosowania audiodeskrypcji; – wskazuje techniczne sposoby dostarczenia audiodeskrypcji; – przedstawia specyfikację zamówienia audiodeskrypcji.
Organizuje dostarczenie audionapisów	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje poszczególne elementy wydarzenia pod kątem stosowania audionapisów; – wskazuje techniczne sposoby dostarczenia audionapisów; – przedstawia specyfikację zamówienia audionapisów.
Organizuje dostarczenie audiowstępu	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje poszczególne elementy wydarzenia pod kątem stosowania audiowstępu; – wskazuje techniczne sposoby dostarczenia audiowstępu; – przedstawia specyfikację zamówienia audiowstępu.
Organizuje dostarczenie tłumaczenia z języka obcego	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje poszczególne elementy wydarzenia pod kątem stosowania tłumaczenia z języka obcego; – wybiera rodzaj tłumaczenia; – przedstawia specyfikację zamówienia tłumaczenia.

Zestaw efektów uczenia się:	05. Zapewnienie dostępności wydarzenia dla osób z niepełnosprawnością słuchu
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Organizuje dostarczenie napisów dla osób niesłyszących	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzebę stosowania napisów dla osób niesłyszących; – wskazuje techniczne sposoby dostarczenia napisów dla osób niesłyszących (m.in. napisy na żywo, napisy dla niesłyszących do multimedialnych); – przedstawia specyfikację zamówienia napisów dla osób niesłyszących.
Organizuje dostarczenie tłumaczenia na język migowy	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzebę stosowania tłumaczenia na język migowy; – wskazuje rodzaj tłumaczenia na język migowy i z języka migowego na język foniczny (np. symultaniczne, konsekwentne, cieniowe); – przedstawia specyfikację zamówienia tłumaczenia na język migowy.
Organizuje dostarczenie napisów teatralnych	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzebę stosowania napisów teatralnych; – wskazuje techniczne sposoby dostarczenia napisów teatralnych; – przedstawia specyfikację zamówienia napisów teatralnych.
Organizuje montaż pętli indukcyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzebę stosowania pętli indukcyjnej; – przedstawia specyfikację zamówienia pętli indukcyjnej.
Organizuje dostępność materiałów/ dokumentów	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzebę adaptacji materiałów/ dokumentów; – przedstawia specyfikację adaptacji materiałów/ dokumentów.

Zestaw efektów uczenia się:	06. Zarządzanie dostępnością wydarzenia
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Planuje dostępność przed wydarzeniem	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje odbiorców i ich potrzeby w zakresie dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami; – uzasadnia dobór usług w zakresie dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami; – przygotowuje kosztorys usług w zakresie dostępności dla osób z indywidualnymi potrzebami; – wyznacza zadania dla współpracowników; – opracowuje scenariusze postępowania w sytuacjach kryzysowych związanych z dostępnością wydarzenia (np. gaśnię światło i nie widać napisów i tłumacza migowego; awaria prądu odcina windę i osoby z niepełnosprawnością nie mogą dostać się na piętro; niewidomi uczestnicy wydarzenia zgubili się w budynku).
Zarządza dostępnością w trakcie wydarzenia	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera scenariusze postępowania w sytuacjach kryzysowych związanych z dostępnością podczas wydarzenia; – planuje działania współpracowników.
Zarządza dostępnością po wydarzeniu	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje sposoby gromadzenia informacji zwrotnych od uczestników; – formułuje rekomendacje dla organizatora wydarzenia w zakresie organizacji kolejnych wydarzeń.
Zarządza dostępnością promocji wydarzenia	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia organizatorowi strategię informowania o dostępności wydarzenia; – tworzy bazy kontaktów związane z dostępnością wydarzenia (np. grup potencjalnych uczestników z niepełnosprawnościami).

Koordinator do spraw dostępności w organizacji

Skrócona nazwa kwalifikacji:

Koordinator do spraw dostępności w organizacji

Pełna nazwa kwalifikacji:

Wdrażanie standardów dostępności w organizacji

Doświadczenie:

- posiada minimum trzyletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności w organizacji lub równoważnym związanym z dostępnością organizacji,
- posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie zarządzania dostępnością w organizacji w minimum 3 opisanych w kwalifikacji obszarach,
- posiada udokumentowane trzyletnie doświadczenie w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności (minimum 100 godzin szkoleniowych),
- posiada udokumentowane doświadczenie w zakresie wdrażania standardów dostępności w ostatnich 2 latach (co najmniej dwa wdrożenia).

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Omawianie zagadnień związanych z dostępnością i przepisami prawa
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się wiedzą dotyczącą funkcjonowania osób z indywidualnymi potrzebami w kontekście dostępności organizacji	<ul style="list-style-type: none">– rozróżnia i omawia potrzeby uczestników w zakresie dostępności (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną lub krótkotrwałymi problemami w poruszaniu się, wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych, rodziców/opiekunów);– omawia przepisy i dobre praktyki dotyczące obsługi klientów z indywidualnymi potrzebami;– omawia przepisy i dobre praktyki dotyczące świadczenia udogodnień dla osób z indywidualnymi potrzebami (np. możliwość wejścia z psem-przewodnikiem).
Posługuje się wiedzą dotyczącą rozwiązań w zakresie dostępności cyfrowej i architektonicznej	<ul style="list-style-type: none">– wymienia i omawia różne formy dostępności architektonicznej;– wymienia i omawia podstawowe pojęcia z zakresu włączenia cyfrowego i dostępności cyfrowej;– wskazuje i omawia przepisy i dobre praktyki w zakresie realizowanych przez organizację zakupów i wdrażanych przez nią nowych produktów i usług;– omawia przepisy i dobre praktyki dotyczące zatrudniania i pracy z osobami z niepełnosprawnością.

Zestaw efektów uczenia się:	02. Ewaluacja spełnienia przez organizację standardów dostępności architektonicznej i cyfrowej oraz przepisów prawa i dobrych praktyk
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Ocenia dostępność organizacji w zakresie architektonicznym i cyfrowym oraz stosowanych przepisów prawa	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje problemy/błędy w zakresie stosowanych procedur, instrukcji i przepisów wewnętrznych; – sprawdza obecność i zgodność z przepisami miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami; – sprawdza dostępność głównego wejścia do budynku; – sprawdza możliwość dotarcia na poszczególne kondygnacje budynku; – sprawdza możliwość dotarcia do budynku dostępną komunikacją publiczną; – sprawdza dostępność strony internetowej na podstawowym poziomie (za pomocą walidatorów i czytników ekranu); – sprawdza dostępność wybranych dokumentów cyfrowych na podstawowym poziomie (za pomocą walidatorów i czytników ekranu); – sprawdza procedury realizacji usług komunikacyjnych dla osób głuchych; – określa obszary wymagające konieczności dodatkowych audytów dostępności organizacji przeprowadzanych przez innych ekspertów z zakresu dostępności architektonicznej i cyfrowej.
Rekomenduje rozwiązania uwzględniające potrzeby beneficjentów i możliwości ich realizacji przez organizację	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje rozwiązania odnośnie do sposobów likwidacji barier dostępności w głównych obszarach działalności organizacji (obsługa klienta, komunikacja, usługi, kadry, zarządzanie); – proponuje obszary szkoleń z uwzględnieniem ich ramowego programu w zakresie dostępności dla pracowników organizacji (obsługa klienta, komunikacja, usługi, kadry, zarządzanie).

Zestaw efektów uczenia się:	03. Tworzenie planu i rozwiązań w zakresie standardu dostępności organizacji
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Opracowuje rozwiązania dla wdrożenia dostępności organizacji	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia kluczowe obszary działania organizacji, dla których niezbędne jest opracowanie rozwiązań w zakresie dostępności; – rozpoznaje poprawność rozwiązań dla wdrożenia dostępności w organizacji; – przedstawia obszary współpracy z podmiotami zewnętrznymi w zakresie poprawy dostępności organizacji.
Przedstawia plan dostosowania organizacji do standardów dostępności	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje rozwiązania bezkosztowe, możliwe do natychmiastowego wprowadzenia; – wskazuje rozwiązania niskokosztowe w podziale na priorytety; – wskazuje rozwiązania wysokokosztowe w podziale na priorytety; – określa szacunkowe koszty wdrożenia zmian; – przedstawia harmonogram wprowadzania zmian; – proponuje rekomendacje do przygotowania Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia lub podobnych; – określa treść oświadczenia o dostępności organizacji w obszarach dostępności architektonicznej, transportowej, informacyjnej i komunikacyjnej.

Redaktor dokumentów cyfrowych

Skrócona nazwa kwalifikacji:

WCAG – redaktor dokumentów cyfrowych

Pełna nazwa kwalifikacji:

Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w tworzeniu i dostosowywaniu dokumentów cyfrowych

Doświadczenie:

- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności cyfrowej lub równoważnym związanym z dostępnością dokumentów cyfrowych,
- przeprowadził minimum 40 audytów dostępności dokumentów cyfrowych,
- posiada udokumentowane trzyletnie doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej,
- posiada trzyletnie udokumentowane doświadczenie w zakresie tworzenia i dostosowywania dokumentów cyfrowych (co najmniej 30 dokumentów cyfrowych) zgodnych z zasadami dostępności.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Omawianie zagadnień związanych ze standardem WCAG oraz przepisami i dobrymi praktykami w obszarze tworzenia i dostosowywania dokumentów cyfrowych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Omawia specyfikę dostępności dokumentów cyfrowych dla osób z indywidualnymi potrzebami	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności cyfrowej (m.in. osób z niepełnosprawnością wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych);– wymienia i charakteryzuje narzędzia wspierające dostęp użytkowników z indywidualnymi potrzebami do dokumentów cyfrowych;– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp).
Omawia standard dostępności WCAG	<ul style="list-style-type: none">– omawia kryteria sukcesu standardu WCAG w zakresie percepcji, funkcjonalności, zrozumiałości i rzetelności;– omawia kryteria sukcesu WCAG odnoszące się do dokumentów cyfrowych.

Zestaw efektów uczenia się:	02. Tworzenie dokumentów w edytorach tekstowych, programach DTP, arkuszach kalkulacyjnych i programach do prezentacji multimedialnych zgodnie ze standardem WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych wspólne dla edytorów tekstowych i programów DTP	<ul style="list-style-type: none"> – wstawia metadane dokumentów; – dodaje elementy strukturalne dokumentu (nagłówki, listy numerowane i nienumerowane, tabele etc.); – wstawia teksty alternatywne do elementów graficznych przenoszących znaczenie w warstwie semantycznej; – wstawia alternatywy tekstowe dla złożonych elementów graficznych tj. wykresów, map, diagramów, wzorów, schematów etc.; – wstawia etykiety odnośników/hiperłączy unikając mało znaczących treści; – ustala typografię dokumentu (czcionkę ekranową, jej minimalny rozmiar, odstępy etc.).
Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w edytorach tekstowych	<ul style="list-style-type: none"> – wstawia poprawne treści w sekcji nagłówek i stopki strony dokumentów zgodne z WCAG; – tworzy ręczne lub automatyczne zakładki dla dokumentów tego wymagających; – określa format zapisu dokumentu do pliku PDF.
Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w programach DTP	<ul style="list-style-type: none"> – wstawia treści we wzorce stron zgodne ze standardem WCAG; – ustala kolejność przetwarzania treści przez programy czytające; – oznacza treści, które mają być przetwarzane w innym języku niż zdefiniowany język główny dokumentu; – tworzy zakotwiczenia obiektów np. dla przypisów dolnych; – rozdziela ramki tekstowe dla złożonych list elementów; – wstawia pola formularzy określając ich typ oraz dodając etykiety tekstowe; – oznacza wymagane do wypełnienia przez użytkownika pola formularzy.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Tworzy dostępne elementy dokumentów cyfrowych w arkuszach kalkulacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy tytuł arkusza; – używa narzędzi do utworzenia struktury tabeli; – dodaje komórki nagłówkowe do tabel; – tworzy regularne tabele; – dodaje treści alternatywne do tabel; – stosuje wyróżnienia elementów wykresów.
Tworzy dostępne elementy prezentacji multimedialnych	<ul style="list-style-type: none"> – wybiera czcionki dla nagłówków i treści slajdów, – ustala kolejność przetwarzania obiektów, – dobiera sposób przewijania slajdów.
Zestaw efektów uczenia się:	03. Dostosowywanie dokumentów cyfrowych w edytorach tekstowych i programach DTP do standardu WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Dostosowuje elementy strukturalne dokumentu w edytorach tekstowych i programach DTP	<ul style="list-style-type: none"> – zmienia niepoprawne względem wymogów standardu WCAG elementy strukturalne dokumentu; – dodaje brakujące elementy strukturalne dokumentu; – usuwa puste paragrafy i elementy strukturalne o pustej treści; – wprowadza modyfikację w hierarchii nagłówków.
Dostosowuje graficznie dokument w edytorach tekstowych i programach DTP	<ul style="list-style-type: none"> – zmienia typografię dokumentu zgodnie ze standardem WCAG zachowując jego pierwotny layout; – dodaje odstępy pionowe pomiędzy blokami tekstu (np. paragrafami); – zmienia współczynnik kontrastu treści do tła na minimalny wymagany przez standard WCAG.
Posługuje się programami umożliwiającymi zbadanie dostępności dokumentu cyfrowego	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i omawia automatyczne narzędzia walidujące dostępność dokumentów cyfrowych; – poprawia błędy wskazane przez automatyczne narzędzia walidujące dostępność dokumentów cyfrowych; – porównuje minimalny współczynnik kontrastu pomiędzy treścią a tłem z wymaganiami standardu WCAG.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się programami asystującymi	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia programy asystujące wykorzystywane w różnych systemach operacyjnych desktopowych; – wskazuje sposób poprawy treści dokumentu na podstawie błędów zidentyfikowanych w trakcie analizy dokumentu z wykorzystaniem programów asystujących; – wskazuje elementy strukturalne wymagające poprawy wykorzystując programy asystujące; – wskazuje błędy w kolejności przetwarzania treści przez programy asystujące.
Zestaw efektów uczenia się:	04. Modyfikowanie dokumentu w edytorach plików PDF zgodnie ze standardem WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Poprawia metadane dokumentu PDF	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje tytuł okna zgodny z dokumentem PDF; – poprawia główny język dokumentu cyfrowego.
Edytuje strukturę plików PDF	<ul style="list-style-type: none"> – edytuje strukturę znaczników; – oznacza treści nieprzetwarzane przez aplikacje czytające; – tworzy nowe odnośniki; – definiuje język elementów treści.
Edytuje formularze zamieszczone w plikach PDF	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy etykiety tekstowe pól, – definiuje wygląd pól formularzy na zgodny ze standardem WCAG; – ustala format wprowadzanych danych do pól formularzy; – wstawia podstawowe skrypty walidacyjne do pól formularzy.

Redaktor stron internetowych

Skrócona nazwa kwalifikacji:

WCAG – redaktor stron internetowych

Pełna nazwa kwalifikacji:

Wykorzystywanie standardu WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) w redagowaniu stron internetowych

Doświadczenie:

- posiada udokumentowane minimum pięcioletnie doświadczenie w wykorzystywaniu standardu dostępności WCAG przy redagowaniu stron internetowych,
- przeprowadził minimum 50 audytów dostępności stron internetowych w ciągu ostatnich trzech lat,
- posiada udokumentowane doświadczenie w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej (minimum 100 godzin szkoleniowych),
- posiada udokumentowane dwuletnie doświadczenie w wykorzystywaniu standardu dostępności WCAG przy redagowaniu stron internetowych.

Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Posługiwanie się wiedzą z zakresu standardu WCAG w obszarze dostępności cyfrowej stron internetowych
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się wiedzą z zakresu dostępności stron internetowych zgodnie z WCAG	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje potrzeby użytkowników w zakresie dostępności stron internetowych (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną, wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych);– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści umieszczanych na stronach internetowych (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp);– omawia zasady dostępności stron internetowych dla osób z indywidualnymi potrzebami;– podaje przykłady sytuacji, w których wymagane będzie stworzenie wersji kontrastowej strony internetowej;– wymienia i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu włączenia cyfrowego i dostępności cyfrowej.
Posługuje się wiedzą dotyczącą narzędzi dostępności stron internetowych zgodnie z WCAG	<ul style="list-style-type: none">– omawia przykłady narzędzi stosowanych do badania dostępności stron internetowych dla osób z indywidualnymi potrzebami;– dobiera narzędzia do kryteriów sukcesu zawartych w standardzie WCAG.

Zestaw efektów uczenia się:	02. Redagowanie treści umieszczanych na stronach internetowych zgodnie z wymogami standardu WCAG
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Tworzy treści do umieszczenia na stronie internetowej przy pomocy CMS	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje tekst zrozumiały dla osób z indywidualnymi potrzebami (w szczególności osób z mniejszym zasobem słownictwa); – dodaje opisy alternatywne do zdjęć; – dodaje strukturę nagłówkową do tekstu; – ustawia tytuły stron; – ustawia język; – dodaje listy punktowane lub numerowane; – dodaje tabele; – ustawia krój czcionki.
Modyfikuje treści umieszczone na stronie internetowej wykorzystując znaczniki HTML w kodzie strony	<ul style="list-style-type: none"> – dodaje elementy graficzne; – dodaje linki; – dodaje nagłówki i listy; – dodaje tabele; – zmienia język dla fragmentu tekstu; – implementuje multimedia; – formatuje tekst na podstawowym poziomie (m.in. pogrubienie, kursywa, podkreślenie), – sprawdza technikę dodawania skip linków.
Weryfikuje dodatkowe usługi dostępności cyfrowej	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikuje napisy i napisy rozszerzone do filmu; – weryfikuje transkrypcję tekstową do materiału audio; – weryfikuje audiodeskrypcję; – weryfikuje wtyczki zwiększające dostępność strony internetowej.

Koordynator badań z użytkownikami z niepełnosprawnościami

Skrócona nazwa kwalifikacji:

Koordynator badań AUX

Pełna nazwa kwalifikacji:

**Projektowanie i prowadzenie badań dostępności
informacji elektronicznej z udziałem
użytkowników-testerów z indywidualnymi
potrzebami**

Doświadczenie:

- posiada minimum pięcioletnie doświadczenie na stanowisku specjalisty ds. dostępności cyfrowej lub równoważnym związanym z prowadzeniem badań nad dostępnością cyfrową z udziałem osób z indywidualnymi potrzebami,
- w ciągu trzech ostatnich lat przeprowadził minimum 100 audytów dostępności stron internetowych, w tym co najmniej 50 z udziałem użytkowników-testerów z indywidualnymi potrzebami,
- posiada udokumentowane doświadczenie (minimum 100 godzin szkoleniowych) w prowadzeniu szkoleń z zakresu dostępności cyfrowej.

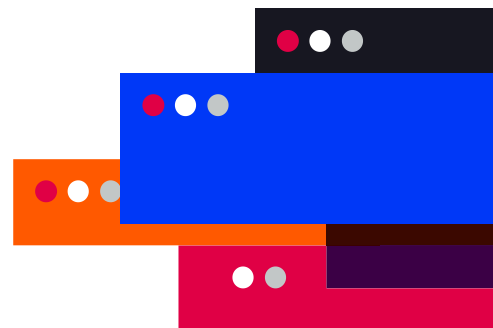
Umiejętności:

Zestaw efektów uczenia się:	01. Posługiwanie się wiedzą w zakresie regulacji prawnych w obszarze dostępności informacji elektronicznej oraz prawa pracy osób z niepełnosprawnościami
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Posługuje się wiedzą z zakresu dostępności informacji elektronicznej zgodnie z WCAG	<ul style="list-style-type: none">– charakteryzuje potrzeby użytkowników informacji elektronicznej w zakresie dostępności (m.in. osób z niepełnosprawnością fizyczną, wzroku, słuchu, intelektualną, osób starszych);– wymienia i definiuje różne formy dostępności treści (m.in. audiodeskrypcja, język migowy, napisy, audionapisy, audiowstęp);– omawia kryteria sukcesu w odniesieniu do stron internetowych, dokumentów elektronicznych i aplikacji mobilnych;– wymienia i definiuje podstawowe pojęcia z zakresu włączenia cyfrowego i dostępności informacji elektronicznej.
Wymienia wybrane przepisy prawa w zakresie dostępności	<ul style="list-style-type: none">– wskazuje obowiązujący w Polsce standard dostępności cyfrowej oraz omawia zawarte w nich wymagania;– wskazuje obowiązujące w Polsce przepisy i akty prawne regulujące kwestie dostępności informacji elektronicznej oraz omawia zawarte w nich wymagania;

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Wymienia wybrane przepisy prawa w zakresie dostępności	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia międzynarodowe przepisy i akty prawne regulujące kwestie dostępności cyfrowej; – wskazuje międzynarodowe przepisy i akty prawne związane z dostępnością w Polsce.
Omawia wybrane przepisy dotyczące warunków pracy i zatrudniania osób z niepełno- sprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> – omawia zapisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu; – omawia zapisy Kodeksu Pracy odnoszące się do warunków zatrudniania osób z niepełnosprawnościami; – omawia warunki czasu pracy osób z niepełnosprawnościami.
Zestaw efektów uczenia się:	02. Projektowanie zadań dla użytkowników-testerów
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Analizuje otrzymane zlecenie	<ul style="list-style-type: none"> – określa wymagania i oczekiwania zlecniodawcy na podstawie treści zlecenia; – formułuje cele badania; – proponuje metody wykonania zleconego zadania.
Określa zakres badania	<ul style="list-style-type: none"> – określa zakres badania w odniesieniu do treści badanego elementu; – określa czas trwania badania z uwzględnieniem warunków czasu pracy osób z niepełnosprawnościami; – określa wymagania techniczne umożliwiające przeprowadzenie badania; – określa rodzaje oraz wersje środowisk systemowych do wykorzystania w badaniu; – określa liczbę użytkowników-testerów niezbędną do przeprowadzenia badania; – określa miejsce przeprowadzania badania – zdalnie, stacjonarnie.

Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Określa zapotrzebowanie na urządzenia i oprogramowanie dla testerów	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia technologie asystujące wykorzystywane przez osoby z niepełnosprawnościami do zapoznawania się z informacją elektroniczną; – wymienia natywne technologie asystujące występujące na najpopularniejszych platformach systemowych; – określa rodzaj i zakres wykorzystywania technologii asystujących w badaniu.
Przygotowuje narzędzia do badania	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje scenariusz badania; – przygotowuje zadania do wykonania przez użytkowników-testerów.
Zestaw efektów uczenia się:	03. Dobieranie użytkowników-testerów z określonymi potrzebami pod kątem celu badania
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Określa zapotrzebowanie na użytkowników-testerów	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje instytucje mogące pomóc w rekrutacji użytkowników-testerów (np. Polski Związek Głuchych, Polski Związek Niewidomych, fundacje, organizacje, zrzeszenia); – określa warunki miejsca badania (m.in. architektoniczne, logistyczne, związane z porozumiewaniem się) z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb użytkowników-testerów.
Określa kompetencje użytkowników-testerów niezbędne do przeprowadzenia badania	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera użytkowników-testerów z rodzajem niepełnosprawności umożliwiającym przeprowadzenie badania; – określa zakres i poziom umiejętności cyfrowych użytkowników-testerów; – weryfikuje zakres i poziom umiejętności cyfrowych użytkowników-testerów; – szacuje liczbę zadań dla użytkowników-testerów z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb oraz fizycznych możliwości użytkowników-testerów.

Zestaw efektów uczenia się:	04. Przeprowadzanie badania z użytkownikami-testerami
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Koordynuje prace zespołu użytkowników-testerów	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje wytyczne i wskazówki do badania; – określa efektywne kanały komunikacji z użytkownikami-testerami; – obserwuje użytkowników-testerów w trakcie wykonywania zadań (przy badaniu wykonywanym na miejscu, stacjonarnie); – wspiera użytkowników-testerów w trakcie badania.
Przygotowuje formę informacji zwrotnej od użytkowników-testerów	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje dostępny formularz informacji zwrotnej; – określa format i rodzaje materiałów obrazujących określony problem (m.in. nagrania, zrzuty ekranu).
Zestaw efektów uczenia się:	05. Przygotowanie raportu z badania
Umiejętności	Kryteria weryfikacji
Analizuje informacje zwrotne od użytkowników-testerów	<ul style="list-style-type: none"> – klasyfikuje pod względem istotności problemy w dostępie do informacji; – przygotowuje opis problemów wskazanych przez użytkowników-testerów; – określa z czego wynikają wskazane problemy (braku dostępności, niewystarczającej znajomości technologii asystujących, oprogramowania lub urządzenia); – formułuje wnioski z informacji zwrotnych od użytkowników-testerów.
Przygotowuje wyniki z raportów użytkowników-testerów w edytorze tekstowym umożliwiającym formatowanie tekstu	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje zestawy stylów; – ustala krój i rozmiar czcionki tekstu; – ustala kolorystykę kluczowych elementów jak np. wygląd tytułu, nagłówków, tabel itp.; – określa kolejność informacji w raporcie.

Widzialni

Aleja Najświętszej Maryi Panny nr 34, lok. 8
42-202 Częstochowa

tel.: **34 325 40 41**

e-mail: **biuro@widzialni.eu**

www.widzialni.eu